

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 282/2021-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Jany Laššákovej a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Urbárske pozemkové spoločenstvo Bobrovec**, IČO 30 226 651, Bobrovec 90, zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Lukáčom, Námestie sv. Egídia 11/6, Poprad, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Sžk 19/2019 z 1. decembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. marca 2021 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na ďalšie konanie, ako aj priznať mu trovy konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a napadnutého rozhodnutia vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľ sa v právnom postavení žalobcu na Krajskom súde v Bratislave domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 2582/2016-2.3 z 26. januára 2016, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Okresného úradu Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-ZA- OSZPI-2015/023843-020/Dm z 9. septembra 2015, ktorým vydal nesúhlas podľa dikcie § 14 ods. ods. 2 písm. a) v súlade s § 13 ods. 2 písm. c) zákona č. 543/2020 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k zámeru realizácie dočasnej lesnej cesty zväžnice v k. ú. Bobrovec

v území Tatranského národného parku, kde v zmysle zákona platí tretí stupeň ochrany. Krajský súd žalobu sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú.

4. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. e) f) a g) Správneho súdneho poriadku, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že ju zamietol s odôvodnením, že sťažovateľovi bol v správnom konaní vytvorený priestor oboznámiť sa a vyjadriť k stanovisku Štátnej ochrany prírody, toto oprávnenie sťažovateľ využil a podal vyjadrenie. Žalobcom namietané závery stanoviska ŠOP SR boli správnymi orgánmi posúdené aj vo vzťahu k žalobcom predloženej štúdiu, ktorá bola vyhodnotená spôsobom, ako sa uvádzalo v odôvodnení druhostupňového rozhodnutia. Žalovaný dal do pozornosti, že žiadateľ v rámci správneho konania nepoukázal na žiadne konkrétne závery, ktoré by z tejto štúdie vyplývali. Správne orgány žiadosť o udelenie súhlasu posúdili z hľadiska ochrany prírody a krajiny, pričom nebolo ich povinnosťou posudzovať ju aj z hľadiska zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o lesoch“), ktorý upravuje odborné hospodárenie v lesoch. Zákaz vytvárania lesných ciest a zväžnic v chránenom území tretieho stupňa bez udelenia súhlasu vyplýva priamo ex lege. Najvyšší súd tiež poukázal na prednosť záujmu na zachovaní daného prostredia v národnom parku, ako aj územia celoeurópskeho významu pred obhospodarovaním lesov podľa zákona o lesoch.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti napadnutému rozsudku podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje tým, že nie je dostatočne odôvodnený, nezaoberal sa materiálne predloženými dôkazmi z formálnych dôvodov (oneskorene predložený posudok a stanovisko vzťahujúce sa na iné územie, pozn.) a v dôsledku toho bola vec nesprávne právne posúdená za použitia ústavne nekonformného formalistického výkladu relevantných právnych noriem. Správne orgány vychádzali zo stanoviska Štátnej ochrany prírody č. TANAP/914/2015, ktoré sťažovateľ v súdnom konaní rozporoval predloženými dôkazmi (štúdia, ktorá vyvracia tvrdenia o výskyte a počte chránených druhov), ktorých materiálnou podstatou sa najvyšší súd odmietol zaoberať, čím nebolo učinené zadosť požiadavke úplného a presne zisteného skutočného stavu veci a napadnuté rozhodnutie trpí arbitrárnosťou.

6. K hodnoteniu dôkazov sťažovateľ uvádza:

«- predloženú štúdiu „NPR Tichá a Kôprová - Štúdia posúdenia vplyvu navrhovanej činnosti HP priaznivý stav predmetu ochrany“ správne orgány neakceptovali z dôvodu, že sa týkala iného územia, hoci sťažovateľ v konaní nežiadal aby sa prihliadalo na jej závery, ale aby sa na ňu hľadelo ako na vzor alebo predlohu toho - ako má vyzeráť presné a úplné zistenie skutkového stavu pri takomto druhu konania. Sťažovateľ preto očakával, že si správne orgány za účelom zabezpečenia podkladov pre rozhodnutie nechajú vypracovať vlastnú štúdiu obdobného obsahu vzťahujúcu sa na územie, ktoré bolo predmetom správneho konania.

- rovnako predložená štúdia občianskeho združenia Matej Korvín s názvom „Fytosanilárny zásah v polomoch Urbárskeho pozemkového spoločenstva Bobrovec a chránené územia a chránené druhy sústavy NATURA 2000 v Tatranskom národnom parku“ bola zo strany súdov namiesto jej vyhodnotenia ako dôkazu svedčiaceho o nesprávnom a neúplnom zistení skutkového stavu

nezohľadnená z procesného dôvodu (vyhotovená dňa 30.01.2016, t.j. 4 dni po vydaní druhostupňového rozhodnutia).»

7. Sťažovateľ ďalej uviedol, že „rozhodnutím Okresného úradu o zákaze vybudovania dočasnej približovacej linky došlo v 3 a 4 stupni územnej ochrany k absolútnemu popretiu práv vlastníkov tohto územia nato, aby sa mohli slobodne rozhodnúť, ktorý z dvoch zásadných názorov na ochranu predmetného územia (bezzásahovosť alebo fytošnitárny zásah) by mal byť ako ochrana prírody uvedeného územia uprednostnený a z akého dôvodu, aby mohli ochrániť svoj napadnutý majetok vykonaním fytošnitárneho zásahu a ochrániť tak okolité porasty od šírenia škodcu. V naznačenom smere ide o právo sťažovateľa voľne (resp. v rámci zákonných obmedzení) nakladať so svojim majetkom a rozhodovať o jeho osude.“. Podľa názoru sťažovateľa sú predmetom sporu dva rozdielne názory na to, ako dosiahnuť ochranu toho istého ústavného práva na priaznivé životné prostredie, avšak sťažovateľ uprednostňuje ten z nich, ktorý nie je v rozpore so subsidiárnym právom členov sťažovateľa chrániť a zveľaďovať svoj majetok. Aj sťažovateľom v súdnom konaní predložený znalecký posudok č. 6/2016 [REDAKOVANÉ] preukazuje mieru a rozsah škôd, ktoré boli aplikáciou jednostranne účelových vyjadrení organizácie ochrany prírody napáchané na jeho majetku. Sťažovateľ sa domnieva, že preto došlo aj k porušeniu jeho vlastníckeho práva.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka nesprávneho hodnotenia dôkazov predložených sťažovateľom zo strany najvyššieho súdu, ako aj arbitrárnosť jeho odôvodnenia a formalistické posúdenie veci.

9. Ústavný súd v namietanom uznesení nezistil taký výklad zákonných predpisov rozhodných pre vec samotnú, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné so základným právom sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie ani s vlastníckym právom k dotknutým nehnuteľnostiam.

10. V úvode do problematiky považuje ústavný súd za vhodné pripomenúť niektoré zásady, na ktorých spočíva správne súdnictvo. Najmä je to dôsledné odlíšenie kompetencií správneho orgánu a správneho súdu. Správny orgán ako súčasť výkonnej moci je tým orgánom, ktorému zákon zveruje právomoc posudzovať splnenie zákonných hmotnoprávných podmienok pre vydanie tohto rozhodnutia, a to aj s prihliadnutím na záväzné stanoviská, ktoré podávajú iné orgány výkonnej moci v rámci iných im zverených odborných činností. Úloha správnych súdov sa vzhľadom na oddelenosť oboch sústav orgánov výkonnej a súdnej moci obmedzuje len na kontrolu zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu. Na ten účel je správny súd v zásade viazaný skutkovým stavom, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia správneho orgánu. Nie je jeho úlohou nahrádzať dokazovanie vykonané správnym orgánom alebo posudzovať vhodnosť a správnosť jeho posúdenia veci. Rovnako tak ani dopĺňať dokazovanie novými dôkaznými prostriedkami získanými a predloženými až po právoplatnosti správnu žalobou napádaného rozhodnutia, pretože správny orgán nemal možnosť na takto obstarané dôkazy prihliadať v rámci správneho konania, preto mu ani ich nezohľadnenie v správnom konaní logicky nemôže byť na ťarchu. Uvedený právny názor prezentoval aj najvyšší súd v napadnutom rozsudku a ústavný súd ho považuje za ústavne akceptovateľný. Ide o názor reflektujúci na špecifickú povahu správneho

súdnicstva, ktorý nemožno považovať za prejav formalizmu či nezájmu o materiálne preskúmanie veci, ako to naznačuje sťažovateľ.

11. V takom rozsahu najvyšší súd vyhodnotil predložené dôkazy, o ktorých sám sťažovateľ tvrdí, že mali poslúžiť ako „návod“ pre správne orgány a nespochybňuje, že sa prvé stanovisko predložené v správnom konaní vzťahovalo na iné územie, resp. druhé stanovisko bolo predložené po právoplatnom skončení konania. Odôvodnenie rozhodnutia teda nemožno považovať za arbitrárne, keďže ozrejmilo uvedené skutočnosti rozhodné z hľadiska správneho súdu.

12. Vo vzťahu k namietanému zásahu do vlastníckeho práva sťažovateľa, resp. jeho členov ústavný súd nezistil pnutie spôsobené napadnutým rozhodnutím. Obmedzenia výkonu vlastníckeho práva vo vzťahu k chránenému predmetu vlastníctva sú ustanovené zákonom. Správne súdy teda správne skonštatovali, že k obmedzeniu výkonu vlastníckeho práva nedochádza priamo individuálnym správnym aktom. Správne orgány rozhodovali „len“ o udelení/neudelení súhlasu k zámeru výstavby zväžnice.

13. Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a obsahom označených základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2021

Peter Molnár
predseda senátu